

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради
Кафедра «Сестринська справа»**

**Силабус
навчальної дисципліни
Геріатрія**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 229 «Громадське здоров'я»

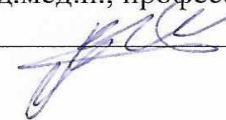
Кваліфікація: магістр громадського здоров'я

Вид дисципліни: вибіркова

Мова викладання: державна

Форма викладання: очна

Затверджено на засіданні кафедри
«Сестринська справа»
Протокол №1 від «31» серпня 2020 р.
Завідувач кафедри д.мед.н., професор
Заболотнов В.О. _____

2020

1. Загальні положення

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради прагне зберегти територію закладу місцем роботи та навчання для викладачів, співробітників і студентів, де немає будь-яких форм забороненої дискримінації та переслідувань. Якщо у вас є сумніви з приводу такої поведінки, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62) або куратора групи.

Заклад вищої освіти запрошує на навчання студентів з обмеженими можливостями. Створені умови для здобуття вищої освіти дітьми-інвалідами (інклюзивна освіта), дітьми-сиротами, дітьми, позбавленими батьківського піклування.

З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та студентів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та студентів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради».

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин студентами інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання студентами Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради дотримується стандартів, які сприяють повазі і людській гідності в освітньому середовищі, академічній доброчесності та професіоналізму. Сексуальні провини і насильство у відносинах в будь-якій формі суперечать місії і основним цінностям інституту, порушують політику інституту. Якщо ви, або хтось із ваших знайомих постраждав від сексуального насильства, переслідування або сексуальної експлуатації, зверніться до психологічної служби інституту (контактний телефон: 0412-46-19-62).

2. Структура силабусу навчальної дисципліни

2.1. Загальна інформація про викладача

Назва дисципліни	Геріатрія
Викладач	Степанчук Вікторія Вікторівна, викладач вищої категорії, викладач-методист
Профайл викладача	Лінк на профайл викладача (посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача)
Контактний телефон	050-243-96-34 (вайбер)
E-mail:	viktoria.st73@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації:</i> Вівторок з 14.00 до 15.00 <i>Онлайн комунікація з використанням відео-або аудіотехнологій (ZOOM, Viber, електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

«Геріатрія»

2.2. Назва навчальної дисципліни

2.3. Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Геріатрія» вивчає демографічні, соціальні, соціально-гігієнічні питання старості і старіння. А також вивчає механізми вікових змін в органах і системах, виникнення захворювань в похилому та старечому віці, особливості їх клінічного перебігу, лікування та профілактики.

2.4. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Геріатрія» є ознайомлення магістрів з основними екологічними, соціально-економічними та медичними детермінантами, що чинять вплив на здоров'я та розвиток захворювань у людей похилого віку в Україні, Європейському регіоні та світі. Формування здатності застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисципліни для розробки науково-обґрунтованих заходів, які спрямовані на покращення здоров'я, збільшення тривалості та якості життя, профілактику захворювань у людей похилого віку.

2.5. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Геріатрія» є:

- забезпечення програмних компетентностей фахівців спеціальності 229 «Громадське здоров'я»;
- розширення світогляду студентів щодо розуміння впливу чинників оточуючого та внутрішнього середовища людини на тривалість та якість життя, розвиток захворювань у людей похилого віку;
- формування здатності розробляти заходи з профілактики захворювань людей похилого віку та реалізовувати їх на практиці;
- формування здатності розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї населення вікової категорії 60+.

2.6. Формат навчальної дисципліни

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п. Під час сесії формат очний, у міжсесійний період – дистанційний.

2.7. Результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки магістра громадського здоров'я дана дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові):

- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я у віковій категорії 60+;
- здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я людей похилого віку, та оцінювати їх ефективність;
- здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я людей похилого віку і забезпечувати її ефективну роботу;
- здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики захворювань у людей похилого віку, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію;
- здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні;
- здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я людей похилого віку;
- здатність здійснювати, презентувати, організовувати наукові дослідження та обирати для цього відповідні дизайни досліджень;

- здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі громадського здоров'я щодо людей похилого віку.

Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення дисципліни:

- Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я людей похилого віку в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.
- Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення здоров'я людей похилого віку.
- Організувати заходи з нагляду за станом здоров'я людей похилого віку з використанням міжсекторального підходу.
- Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я людей похилого віку детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.
- Розробляти заходи з профілактики захворювань людей похилого віку та сприяти їх реалізації на практиці.
- Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері громадського здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
- Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.
- Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

2.8. Обсяг та ознаки дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
Самостійна робота	44

Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2020	1	1-2	229 «Громадське здоров'я»	3/90	1	ПМК	Вибіркова

2.9. Політика навчальної дисципліни

Положення про розробку силабусів навчальних дисциплін; Положення про дистанційне навчання, Положення про організацію освітнього процесу, Порядок ліквідації академічної заборгованості студентів, Положення про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти, Положення про порядок створення та організацію екзаменаційної комісії, Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях науково-педагогічних, Положення про порядок проведення практики студентів, Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять, Положення про перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці для студентів, Положення про академічну мобільність, Положення про диплом з відзнакою, Положення про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів вищої освіти та ін.

2.10. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години, аудиторія	Тема, основні питання <i>(розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)</i>	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль I. ГЕРІАТРІЯ							
Тиж. 1/3 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46	<p>Тема 1. Вступ. Основи геронтології. Основні завдання геріатричної допомоги в Україні</p> <p>Геронтологія як наука, її складові, завдання. Демографічні, соціальні, соціально-гігієнічні питання старості і старіння.. Класифікація ВООЗ вікових періодів життя людини. Старість як закономірний заключний період вікового розвитку людини.</p> <p>Механізми вікової інволюції, виникнення хвороб у похилому та старечому віці: уявлення про “хвороби старості”, їх клінічні прояви (поліморбідність; атиповість; домінування хронічних процесів; метеозалежність, метеочутливість, метеопатичні реакції тощо, порушенням харчування, тривалим прийомом ліків), перебіг тощо.</p>	Лекція	Презентація	2, с. 9-145	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.	0	Згідно розкладу

<p>Тиж. 2/4 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46</p>	<p>Тема 2. Захворювання серцево-судинної системи в похилому та старечому віці Вікові зміни серцево-судинної системи. Гіпертонічна хвороба та артеріальні гіпертензії, атеросклероз, ішемічна хвороба серця, недостатність кровообігу в похилому та старечому віці. Визначення, етіологія, класифікація. Клінічні форми гіпертонічної хвороби у похилому та старечому віці. Основні клінічні прояви та особливості стенокардії (еквіваленти нападу), інфаркту міокарда, хронічної недостатності кровообігу, ускладнень (ураження органів-мішеней) в похилому та старечому віці. Медикаментозне лікування артеріальної гіпертензії, ІХС та супутньої патології в похилому та старечому віці. Потенційні проблеми, пов'язані із тривалим прийомом ліків, їх впливом на супутню патологію.</p>	Лекція	Презентація	2, с. 186-235	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
<p>Тиж. 1/3 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46</p>	<p>Тема 3. Захворювання органів дихання у похилому та старечому віці Вікові зміни, особливості захворювань органів дихання, їх перебіг в похилому та старечому віці: бронхіт (гострий, хронічний), пневмонія, ХОЗЛ, емфізема, туберкульоз, рак легень. Визначення, етіологія, класифікація. Підходи до лікування: переваги лікування вдома, показання до госпіталізації, значення догляду. Принципи медикаментозної терапії, система інгаляційної доставки препаратів у легені. Заходи первинної та вторинної профілактики.</p>	Лекція	Презентація	2, с. 146-185	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

<p>Тиж. 2/4 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46</p>	<p>Тема 4. Захворювання органів травлення, сечової та статеві систем в похилому та старечому віці Вікові зміни та особливості захворювань органів травлення в похилому та старечому віці: гастрити, виразкова хвороба, рефлюксогастроезофагальна, жовчнокам'яна хвороби, хронічний гепатит, цироз печінки. Визначення, етіологія, класифікація, роль чинників ризику. Онкологічні процеси в органах травлення у пацієнтів похилого та старечого віку. Профілактика розвитку захворювань та ускладнень. Вікові зміни, особливості захворювань сечової та статеві систем, їх перебіг у похилому та старечому віці. Інфекції сечових шляхів, старечі пієлонефрити та гломерулонефрити, нефропатія, старечий амлоїдоз нирок, нефротичний синдром, доброякісна гіперплазія, рак передміхурової залози. Визначення, етіологія, класифікація.. Фітотерапія як засіб тривалого лікування захворювань. Хронічна ниркова недостатність у пацієнтів літнього віку.</p>	Лекція	Презентація	2, с. 236-314	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
<p>Тиж. 1/3 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46</p>	<p>Тема 5 Захворювання кровотворної та ендокринної систем в похилому та старечому віці Вікові зміни, особливості захворювань кровотворної системи, їх перебіг у похилому та старечому віці. Анемії, визначення, етіологія, класифікація. Профілактика анемій у пацієнтів похилого та старечого віку. Вікові зміни, особливості захворювань ендокринної системи, їх перебіг у похилому та старечому віці. Цукровий діабет типу 2: визначення, етіологія, класифікація, чинники</p>	Лекція	Презентація	2, с. 315-403	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

	ризик. Основні ознаки та невідкладна допомога при комах (гіперглікемічній, гіпоглікемічній), особливості у похилому та старечому віці. Профілактика розвитку ускладнень.						
Тиж. 2/4 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46	Тема 6. Захворювання опорно-рухового апарату в похилому та старечому віці Вікові зміни, особливості захворювань опорно-рухового апарату, їх перебіг у похилому та старечому віці: остеопороз, деформуючий остеоартроз. Визначення, етіологія, класифікація. Сучасна діагностика. Вирішення дійсних і супутніх проблем, потреб пацієнта вдома, у лікарні. Профілактика розвитку остеопорозу та остеоартрозу у даної групи пацієнтів. Заходи реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату в похилому та старечому віці.	Лекція	Презентація	2, с. 404-447	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу
Тиж. 1/3 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46	Тема 7. Психоневрологічні захворювання в похилому та старечому віці Вікові зміни, особливості психоневрологічних захворювань, їх перебіг у похилому та старечому віці: хвороба Альцгеймера, Паркінсона; делірії; депресії; розлади сну; соматоформні розлади. Визначення, етіологія, класифікація. Вирішення дійсних і супутніх проблем, потреб пацієнта вдома, у лікарні. Медична та соціальна реабілітація геріатричних пацієнтів з цією патологією.	Лекція	Презентація	2, с. 479-546	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал	0	Згідно розкладу

<p>Тиж. 2/4 14.40-16.00 (за розкладом) 2 год. ауд. 46</p>	<p>Тема 8. Хвороби органів слуху, зору та шкіри в похилому та старечому віці Вікові зміни, особливості захворювань органів слуху, зору та шкіри, їх перебіг у похилому та старечому віці: старече вивертання та завертання повіки, атонія слъзових шляхів, стареча катаракта, ретинопатія, глаукома; вікова туговухість, вестибулярні порушення та падіння в старості; доброякісні (папілома, стареча кератома, шкірний ріг, гемангіома) та злоякісні (базілома, меланома тощо) пухлини шкіри у пацієнтів похилого та старечого віку. Визначення, етіологія, класифікація. Вирішення дійсних і супутніх проблем, потреб пацієнта вдома, у лікарні. Медична та соціальна реабілітація геріатричних пацієнтів з цією патологією.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Презентація</p>	<p>2, с. 448-478</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал</p>	<p>0</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40</p>	<p>Тема 1. Вступ. Основи геронтології. Основні завдання геріатричної допомоги в Україні Організація медико-соціального обслуговування людей похилого та старечого віку. Форми організації медичної допомоги пацієнтам похилого та старечого віку: позалікарняна, денний стаціонар, лікарняна тощо. Утримання в будинку-інтернаті загального та лікарняного типу, їх оснащення засобами догляду. Особливості вирішення медико-соціальних проблем пацієнтів похилого та старечого віку. Принципи лікування та реабілітації геріатричного пацієнта: принципи медикаментозної терапії, імунотерапія, дієтотерапія, психотерапія, лікувальна фізкультура, фізіотерапія і</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття Тема: «Вступ. Основи геронтології. Основні завдання геріатричної допомоги в Україні»</p>	<p>2, с. 9-145</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію: «Біологія старіння: сучасні теорії, закономірності, механізми, види». «Теорії довголіття, запобігання передчасному старінню».</p>	<p>8 балів ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>

	санаторно-курортне лікування. Традиційні й альтернативні методи лікування в геронтології.						
Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40	<p>Тема 2. Захворювання серцево-судинної системи в похилому та старечому віці</p> <p>Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями серцево-судинної системи, виявлення дійсних і супутніх проблем пацієнтів при атеросклерозі, гіпертонічній хворобі, ІХС, недостатності кровообігу. Визначення стану пацієнта, участь у лікуванні та догляді за пацієнтами в умовах домашнього стаціонару/лікарні. Навчання пацієнта та осіб, яку його оточують, спостереженню за основними функціональними показниками організму, само- та взаємодогляду.</p> <p>Гострі кардіологічні стани: кризи при артеріальній гіпертонії, серцева астма, набряк легень, напад стенокардії, інфаркт міокарда, ортостатичний колапс, раптова зупинка серця, аритмії. Визначення, етіологія, класифікація, надання долікарської медичної допомоги.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема: «Захворювання серцево-судинної системи в похилому та старечому віці»	2, с. 186-235	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію: «Захворювання серцево-судинної системи в похилому та старечому віці»	8 балів ІДРС 4	Згідно розкладу
Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40	<p>Тема 3. Захворювання органів дихання у похилому та старечому віці</p> <p>Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями органів дихання, виявлення дійсних і супутніх проблем при бронхіті, пневмонії, ХОЗЛ, емфіземі легень, раку легень. Визначення стану пацієнта, участь у лікуванні та догляді за пацієнтами в умовах домашнього стаціонару/лікарні. Навчання пацієнта та осіб, яку його оточують, спостереженню за основними функціональними показниками організму, само- та взаємодогляду.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема. Захворювання органів дихання у похилому та старечому віці	2, с. 146-185	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію: «Захворювання органів дихання у похилому та старечому віці»	8 балів ІДРС 4	Згідно розкладу

	Гострі стани: задишка, ядуха, легенева кровотеча. Визначення, етіологія, класифікація, надання долікарської медичної допомоги.						
Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40	<p>Тема 4. Захворювання органів травлення, сечової та статевих систем в похилому та старечому віці</p> <p>Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями органів травлення, сечової та статевих систем, виявлення дійсних і супутніх проблем при гастритах, раку шлунка, виразковій, рефлюксогастроезофагальній, жовчнокам'яній хворобах, гепатиті, цирозі печінки, пієлонефриті, сечокам'яній хворобі, аденомі простати. Визначення стану пацієнта, участь у лікуванні та догляді за пацієнтами в умовах домашнього стаціонару/лікарні. Навчання пацієнта та осіб, яку його оточують, спостереженню за основними функціональними показниками організму, само- та взаємодогляду.</p> <p>Гострі стани: шлунково- кишкова кровотеча, перфорація виразки, гострий живіт, кровотеча із розширених вен стравоходу, гостра затримка сечі. Визначення, етіологія, класифікація, надання долікарської медичної допомоги. Догляд за пацієнтами з нетриманням і затримкою сечі.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема: «Захворювання органів травлення, сечової та статевих систем в похилому та старечому віці»	2, с. 236-314	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію: «Захворювання органів травлення в похилому та старечому віці». «Захворювання органів сечової та статевих систем в похилому та старечому віці».	8 балів ІДРС 4	Згідно розкладу

<p>Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40</p>	<p>Тема 5. Захворювання кровотворної та ендокринної систем в похилому та старечому віці Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями кровотворної та ендокринної систем, виявлення дійсних і супутніх проблем при анеміях, гемобластозах, цукровому діабеті 2 типу. Визначення стану пацієнта, участь у лікуванні та догляді за пацієнтами в умовах домашнього стаціонару/лікарні. Навчання пацієнта та осіб, яку його оточують, спостереженню за основними функціональними показниками організму, само- та взаємодогляду. Навчання правилам догляду за шкірою у пацієнтів з ангіопатіями, діабетичною стопою тощо. Гострі стани: гіперглікемічна та гіпоглікемічна кома. Визначення, етіологія, класифікація, надання долікарської медичної допомоги.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття Тема: «Захворювання кровотворної та ендокринної систем в похилому та старечому віці»</p>	<p>2, с. 315-403</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію: «Захворювання кровотворної системи в похилому та старечому віці». «Захворювання ендокринної системи в похилому та старечому віці».</p>	<p>8 балів ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>
<p>Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40</p>	<p>Тема 6. Захворювання опорно-рухового апарату в похилому та старечому віці Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями опорно-рухового апарату, виявлення дійсних і супутніх проблем при остеопорозі, деформуючому остеоартрозі, остеохондрозі. Визначення стану пацієнта, участь у лікуванні та догляді за пацієнтами в умовах домашнього стаціонару/лікарні. Навчання пацієнта та осіб, яку його оточують, спостереженню за основними функціональними показниками організму, само- та взаємодогляду. Догляд за тривало лежачими пацієнтами з</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Методичні рекомендації до практичного заняття Тема: «Захворювання опорно-рухового апарату в похилому та старечому віці»</p>	<p>2, с. 404-447</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію. «Захворювання опорно-рухового апарату в похилому та старечому віці».</p>	<p>8 балів ІДРС 4</p>	<p>Згідно розкладу</p>

	переломом шийки стегнової кістки, вирішення супутніх проблем (атонії кишків, пневмонії тощо), профілактика пролежнів. Медична та соціальна реабілітація геріатричних пацієнтів з цією патологією. Навчання самостійному ходінню, стоянню, користуванню милицями, ходунками тощо. Профілактика побутового травматизму.						
Тиж. 1/3 14.40-17.30 (за розкладом) 4 год. ауд. 40	<p>Тема 7. Психоневрологічні захворювання, хвороби органів слуху, зору та шкіри в похилому та старечому віці</p> <p>Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями психоневрологічної сфери, виявлення дійсних і супутніх проблем при хворобі Альцгеймера, Паркінсона, депресії, розлади сну.</p> <p>Обстеження пацієнтів літнього та старечого віку із захворюваннями органів слуху, зору та шкіри, виявлення дійсних і супутніх проблем при катаракті, глаукомі, віковій туговухісті, доброякісних та злоякісних пухлинах шкіри.</p> <p>Визначення стану пацієнта, участь у лікуванні та догляді за пацієнтами в умовах домашнього стаціонару/лікарні. Навчання пацієнта та осіб, яку його оточують, спостереженню за основними функціональними показниками організму, само- та взаємодогляду.</p>	Практичне заняття	Методичні рекомендації до практичного заняття Тема: «Психоневрологічні захворювання, хвороби органів слуху, зору та шкіри в похилому та старечому віці»	2, с. 448-478, 2, с. 479-546	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. Підготувати презентацію: «Психоневрологічні захворювання в похилому та старечому віці». «Хвороби органів слуху, зору та шкіри в похилому та старечому віці».	8 балів ІДРС 4	Згідно розкладу

2.11. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.
Форма контролю: залік.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Геріатрія» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної дисципліни, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Геріатрія»

Поточне тестування та самостійна робота								ПМК (підсумковий модульний контроль)	Сума (залік)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ІДРС	40	100
8	8	8	8	8	8	8	4		
60									

Примітка: T1, T2...T7 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання студента відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

2.12. Рекомендована література

Базова:

Література:

(Лекції)

1. Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря : навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Ю. В. Вороненко [та ін.] ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика, Ін-т сімейн. медицини МОЗ України. - Київ : Заславський О.Ю., 2015. - 528 с.
2. Медсестринство в геронтології, геріатрії і паліативній медицині : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / В.С. Тарасюк, Г.Б. Кучанська. - К. : Медицина , 2013. - 647 с.
3. Терапія : підручник / Швед М. І., Пасечко Н. В., Білик Л.С. та ін. ; за ред. М. І. Шведа, Н.В. Пасечко. – 2-ге вид. – ТДМУ , 2016. – 648 с..
4. Геріатрична фармакологія: підручник для студ. мед. навч. закладів / І.С. Чекман, І.Ф. Беленічев, Н.О. Горчакова, Л.П. Купраш, Н.В. Бухтіярова, С.А. Моргунцова. – К.- Запоріжжя: ЗДМУ, 2015. – 136 с.
5. Кондратюк В. Є. Внутрішня медицина: ревматологія: навч. посіб. / В. Є. Кондратюк, М. Б. Джус. - К. : ВСВ "Медицина", 2017. - 272 с.
6. Сімейна медицина: У 3 книгах: підручник. Кн. 1. Загальні питання сімейної медицини / О. М. Гиріна [та ін.]; за ред.: О. М. Гиріної, Г. С. Попік, Л. М. Пасієшвілі. - К.: "Медицина", 2013. - 672 с.
7. Сімейна медицина: У 3 книгах: підручник. Кн. 2. Симптоми і синдроми у клініці внутрішніх хвороб / Л. С. Бабінець [та ін.]; ред.: О. М. Гиріна, Л. М. Пасієшвілі. - К. : ВСВ "Медицина", 2016. - 456 с.
8. Сімейна медицина: У 3 книгах: підручник. Кн. 3. Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики / Л. С. Бабінець [та ін.]; за ред.: О. М. Гиріної, Л. М. Пасієшвілі. - К. : ВСВ "Медицина", 2017. - 680 с.

Література

(практичні)

1. Актуальні питання геронтології і геріатрії у практиці сімейного лікаря : навчальний посібник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Ю. В. Вороненко [та ін.] ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика, Ін-т сімейн. медицини МОЗ України. - Київ : Заславський О.Ю., 2015. - 528 с.
2. Медсестринство в геронтології, геріатрії і паліативній медицині : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / В.С. Тарасюк, Г.Б. Кучанська. - К. : Медицина , 2013. - 647 с.

3. Терапія : підручник / Швед М. І., Пасечко Н. В., Білик Л.С. та ін. ; за ред. М. І. Шведа, Н.В. Пасечко. – 2-ге вид. – ТДМУ , 2016. – 648 с..
4. Геріатрична фармакологія: підручник для студ. мед. навч. закладів / І.С. Чекман, І.Ф. Беленічев, Н.О. Горчакова, Л.П. Купраш, Н.В. Бухтіярова, С.А. Моргунцова. – К.- Запоріжжя: ЗДМУ, 2015. – 136 с.
5. Кондратюк В. Є. Внутрішня медицина: ревматологія: навч. посіб. / В. Є. Кондратюк, М. Б. Джус. - К. : ВСВ "Медицина", 2017. - 272 с.
6. Сімейна медицина: У 3 книгах: підручник. Кн. 1. Загальні питання сімейної медицини / О. М. Гиріна [та ін.]; за ред.: О. М. Гиріної, Г. С. Попік, Л. М. Пасієшвілі. - К.: "Медицина", 2013. - 672 с.
7. Сімейна медицина: У 3 книгах: підручник. Кн. 2. Симптоми і синдроми у клініці внутрішніх хвороб / Л. С. Бабінець [та ін.]; ред.: О. М. Гиріна, Л. М. Пасієшвілі. - К. : ВСВ "Медицина", 2016. - 456 с.
8. Сімейна медицина: У 3 книгах: підручник. Кн. 3. Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики / Л. С. Бабінець [та ін.]; за ред.: О. М. Гиріної, Л. М. Пасієшвілі. - К. : ВСВ "Медицина", 2017. - 680 с.

Викладач

(підпис)

